

“Araştırma ve Yayın Etiği” Ders Tanıtım Bilgileri

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	Teori (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuvar (saat/hafta)	Yerel Kredi	AKTS
Araştırma ve Yayın Etiği	TET 709	Güz /Bahar	3	0	0	3	5
Önkoşullar	Yok						
Dersin Dili	Türkçe						
Dersin Türü	Zorunlu						
Dersin Verilme Şekli	Yüz yüze						
Dersin öğrenme ve öğretme teknikleri	Anlatım, Tartışma, Soru-Yanıt, Örnek Olay İncelemesi, Problem Çözme, Rapor Hazırlama ve Sunma						
Dersin Sorumlusu	Prof. Dr. Nüket Örnek Büken, Yard. Doç. Dr. Önder İlgili, Öğr. Gör. Dr. Müge Demir						
Dersin amacı	Doktora öğrencisine araştırma ve yayın etiği ile ilgili bilgi, farkındalık ve duyarlılık kazandırmak, bu bağlamda araştırma ve yayın etiğine uygun çalışmalar yürütmesini sağlamak amaçlanmaktadır.						
Dersin Öğrenme çıktıları	<ol style="list-style-type: none">1. Araştırma ve yayın etiğine ilişkin kavramları, bir araştırmacının etik açıdan geçerli ve güvenilir olması konusunda araştırmacının sorumluluklarını tanımlayabilir.2. Klinik araştırmalar, girişimsel olmayan klinik araştırmalar ve hayvan deneylerinde araştırma denegi (insan/hayvan) ile ilgili etik gereklilikleri tanımlayabilir.3. Araştırmaları etik açıdan değerlendiren araştırma etik kurullarının çalışma disiplini doğrultusunda, araştırma proje başvuru dosyalarında dikkat edilmesi gereken gereklilikleri bilecek ve uygulayabilir. (özellikle aydınlatılmış onam konusu)4. Araştırma etiği ve yayın etiği ile ilgili ulusal ve uluslararası etikolegal düzenlemeleri bilir.5. Araştırmanın yayın haline dönüştürülmesi sürecinde yayın etiğinin gerekliliklerini yerine getirebilir.						
Dersin içeriği	Araştırma Etiği kavramı, ilgili alt ve üst kavramlar, günümüzde en çok tartışılan araştırma etiği konuları, klinik araştırmalar, girişimsel olmayan klinik araştırmalar, hayvan deneyleri konusunda bilimsel geçerlik ve güvenilirliğin nasıl sağlanabileceği, en sık görülen araştırma etiği ihlalleri ve bunları önleme yöntemleri, ihlal tespiti durumunda izlenecek yolların neler olduğu hakkında bilgi ve farkındalık kazandırmaktır.						
Kaynaklar	<ul style="list-style-type: none">– Aydın E. Tıp Etiği Güneş Kitabevi 2006.– Büken NÖ, Yegenoglu S., “Physician-Industry Relationships and Promotion Ethics in Turkey.” Clinical Research and Regulatory Affairs, Volume 20, Issue 4, pages: 379-389 (2003).– Büken NÖ. “Klinik Araştırma Etik Kurulları“(Clinical Research Ethics Committees), Sendrom, 20 (3–4): 61–70, Mart-Nisan 2008.– Büken NÖ. Büken E. “Plasebo ve Plasebo Etkisi”, Sendrom, 16(3): 98-103 (2004).– Büken NÖ. Büken E.: “Uluslararası Araştırmalar, Araştırma Etiğinde Temel İkilemler ve Etik Kurullar” (International Researches, Fundamental Dilemmas in Research Ethics and Ethics Committees), Sendrom, Volume 20, Number 7,8: 37–47, July- August 2008.– Büken NÖ. Büken E: The Legal Grounds Regarding Clinical Trial in Turkey, A Glimpse of National Legislation, Med Law. 2011 Dec; 30(4): 591-611.						

	<ul style="list-style-type: none"> - Demir M, BÜKEN N Ö, İlaç Araştırmaları Hakkında Yönetmelik İle Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmeliğin Karşılaştırılması. Türkiye Klinikleri J Med Ethics;17(3):168-75, (2009). - Klinik araştırmalar hakkında yönetmelik, Resmi gazete tarih: 19.08.2011 ve sayı: 28030
--	---

“Araştırma ve Yayın Etiği” Haftalara Göre İşlenecek Konular

Haftalar	Tartışılacak İşlenecek Konular
1. Hafta	Araştırma kavramı, biyomedikal araştırma
2. Hafta	Amaçlarına ve yöntemlerine göre araştırmalar
3. Hafta	Lab. çalışmaları, hayvan deneyleri, klinik araştırmalar
4. Hafta	Bilim ve bilim etiği
5. Hafta	Araştırma etiği kavramı ve araştırma etiği ihlalleri, araştırma etiğinin temel ilkeleri
6. Hafta	Bilimsel yanıtlmalar, Yayın etiği ihlalleri, Yazarlık hakkı sorunları
7. Hafta	Araştırmada aydınlatılmış onam
8. Hafta	Taraflı yayın (çıkar çatışması), Editöryal etik
9. Hafta	Araştırma denekleri, araştırmacı- denek ilişkisi
10. Hafta	Denek seçimi, denek hakları, yeterliği olmayan denekler
11. Hafta	Araştırma etik kurulları
12. Hafta	Araştırmanın İlgili Taraflarının Hak ve Sorumlulukları (Araştırmacı, Denek, Sponsor, Araştırma Etik Kurulu, Sözleşmeli Araştırma Kuruluşu...)
13. Hafta	Araştırmacı - endüstri ilişkisinden doğan etik sorunlar
14. Hafta	Ülkemizde araştırma ve yayın etiği ile ilgili yasal mevzuatın değerlendirilmesi ve tartışılması
15. Hafta	Genel hazırlık
16. Hafta	Genel sınav

“Araştırma ve Yayın Etiği” Değerlendirme Sistemi

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı
Devam	14	10
Laboratuvar	-	-
Uygulama	-	-
Alan Çalışması	-	-
Derse Özgü Staj (Varsa)	-	-
Ödevler	1	20
Sunum	1	10
Projeler	-	-
Seminer	-	-
Ara Sınavlar	-	-
Genel Sınav	1	60
Toplam	-	100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı	-	40
Yarıyıl Sonu Sınavının Başarı Notuna Katkısı	-	60
Toplam		100

“Araştırma ve Yayın Etiği” AKTS (Öğrenci İş Yüğü) Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi (x14)	14	3	42
Laboratuvar	0	0	0
Uygulama	0	0	0
Derse Özgü Staj (varsa)	0	0	0
Alan Çalışması	0	0	0
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme, vb)	14	3	42
Sunum / Seminer Hazırlama	1	6	6
Proje	0	0	0
Ödevler	1	10	10
Ara sınavlara hazırlanma süresi	0	0	0
Genel sınavlara hazırlanma süresi	1	50	50
Toplam İş Yüğü			150

“Araştırma ve Yayın Etiği” Dersinin Öğrenme Çıktılarının Program Yeterlilikleri ile İlişkilendirilmesi

Program yeterlilikleri	Katkı düzeyi*				
	1	2	3	4	5
1. Biyotıp alanında uygulanan ileri teknolojinin ne tür etik sorunlar/değer sorunları ortaya çıkaracağı hakkında ileri düzeyde bilgi sahibidir					
2. Biyoetik, sağlık etiği, tıp etiği ve klinik etik alanlarında ortaya çıkan değer sorunlarına toplumsal duyarlılık ve çevre duyarlılığı ile yaklaşır, etik ikilemlerin farkındadır ve bu etik ikilemlerin çözümünde ilgili etik sorun çözme yöntemlerini tanımlar, özgün sorun çözme yöntemleri geliştirir ve uygular					
3. Çalıştığı kurumda etik kurul (araştırma, klinik, deney hayvanları, akademik...) gereksinimini belirlemeye katkı sunar ve etik kurul kuruluşunda liderlik yapar.					X
4. Çalıştığı kurumda gereksinim duyulduğunda biyoetik, biyotıp kapsamında karşılaşılabilecek her türlü etik sorunun çözümü konusunda başvuranlara “etik danışmanlık” verir					
5. Biyoetik ve biyotıp etiği alanında ulusal ve uluslararası etik ve yasal düzenlemeleri kurumsal ve ulusal politikaları sistematik bir yaklaşımla değerlendirir, kullanır ve eleştirel düzeyde katkı sunar				X	
6. Biyoetik (tıp etiği) alanında yaşanan/yaşanabilecek sorunları ortaya koyacak ve bunlara çözüm olabilecek ulusal ve uluslararası düzeyde niteliksel ve niceliksel, disiplinler arası, çok disiplinli veya disiplinler üstü özgün araştırma projeleri tasarlar, yürütür, yorumlar, raporlaştırır ve akademik kurallara uygun özgün eserler haline getirir.					X
7. Biyoetik alanıyla ilgili güncel gelişmeleri ulusal değerler ve ülke gerçekleri doğrultusunda, toplumsal cinsiyet duyarlılığıyla toplum yararına kullanır ve biyoetik ve biyotıp etiği alanında politika metinlerinin, etik rehberlerin, ulusal ve uluslararası etik ve yasal düzenlemelerin hazırlanmasında aktif rol oynar.					
8. Ulusal (TTB Etik Komisyonu, TEDMER...) ve uluslararası etik komite ve komisyonlarda (UNESCO, ICH-GCP...) aktif görev alır, liderlik yapar					X
9. Biyoetik, sağlık etiği, tıp etiği, klinik etik ve tıp tarihi alanlarında lisans ve lisansüstü düzeyde, gerektiğinde de toplum eğitimi düzeyinde eğitim programları hazırlar ve yürütür.					
10. Bilim tarihinin bir parçası olarak tıp tarihini evrimsel yaklaşımla değerlendirir, mesleğin geçmişten bugüne gelişimini, temel düşünce ve felsefi yaklaşımların çerçevesini, mesleğin dayandığı temeller çevresinde oluşan değerler sistemini tanımlar					
11. Tarihi olayları değerlendirirken fon-figür ayrımı yapar, neden-sonuç ilişkilerini görür, geçmişle bugünü değerlendirirken geleceği öngörür					
12. Tıp tarihi metodolojisine dayanarak, ulusal ve uluslararası düzeyde disiplinler arası, çok disiplinli veya disiplinler üstü özgün araştırma projeleri tasarlar, yürütür, yorumlar, raporlaştırır ve akademik kurallara uygun özgün eserler haline getirir.					
13. Alana ilişkin bilgisini ulusal ve uluslararası eğitim ve bilim ortamıyla paylaşım amaçlı yazılı ve sözlü olarak etkin ve sistemli şekilde aktarır.					X

*1 En düşük, 2 Düşük, 3 Orta, 4 Yüksek, 5 Çok yüksek